

W kierunku traktatu o handlu bronią

Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 21 czerwca 2007 r. w sprawie traktatu o handlu bronią: ustanowienie wspólnych międzynarodowych norm importu, eksportu i transferu broni konwencjonalnej

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 15 marca 2001 r. w sprawie konferencji ONZ w sprawie nielegalnego handlu bronią ręczną strzelecką i lekką¹, z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie broni ręcznej², z dnia 19 czerwca 2003 r. w sprawie wdrażania programu ONZ w celu zwalczania nielegalnego handlu bronią lekką³ oraz z dnia 26 maja 2005 r. w sprawie broni ręcznej strzeleckiej i lekkiej⁴, jak również swoje coroczne rezolucje w sprawie wdrażania kodeksu postępowania UE w dziedzinie eksportu broni,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 czerwca 2006 r.⁵ w sprawie lekkiej i ręcznej broni palnej wzywającą wspólnotę międzynarodową do rozpoczęcia w ramach ONZ negocjacji w sprawie Międzynarodowego traktatu o handlu bronią bezpośrednio po konferencji przeglądowej w 2006 r. na temat programu działania ONZ w celu ustanowienia prawnie wiążącego instrumentu regulującego transfery broni na szczeblu światowym,
 - uwzględniając art. 103 ust. 2 Regulaminu,
- A. z zadowoleniem odnosząc się do przyjęcia w dniu 6 grudnia 2006 r. przez Zgromadzenie ogólne ONZ rezolucji A/RES/61/89 wyznaczającej oficjalny początek procesu zmierzającego do podpisania traktatu o handlu bronią oraz zwracając uwagę na zdecydowane poparcie, jakie rezolucja otrzymała od 153 państw, co świadczy o silnym przekonaniu politycznym na całym świecie, że nadszedł czas położenia kresu nieodpowiedzialnemu handlowi bronią,
- B. zwracając uwagę, że w pierwszej kolejności Sekretarz Generalny ONZ ma wysłuchać opinii członków ONZ na temat możliwości, zakresu i proponowanych parametrów kompleksowego, prawnie wiążącego instrumentu ustanawiającego wspólne międzynarodowe normy importu, eksportu i transferu broni konwencjonalnej;
- C. mając na uwadze, że rządy około 100 państw przedstawiły swoje opinie; mając również na uwadze, że departament ds. rozbrojenia ONZ poinformował, że o ile opinie przekazane przed 20 czerwca 2007 r. zostaną uwzględnione w raporcie Sekretarza Generalnego ONZ, który ma zostać przedstawiony głównej komisji ds. rozbrojenia i bezpieczeństwa światowego Zgromadzenia ogólnego ONZ w październiku 2007 r., opinie państw złożone po wyznaczonym na 20 czerwca 2007 r. terminie, będą mogły jeszcze zostać dołączone w postaci załącznika do raportu,

¹ Dz.U. C 343 z 5.12.2001, str. 311.

² Dz.U. C 140 E z 13.6.2002, str. 587.

³ Dz.U. C 69 E z 19.3.2004, str. 136.

⁴ Dz.U. C 117 E z 18.5.2006, str. 230.

⁵ Dz.U. C 300 E z 9.12.2006, str. 496.

- D. mając na uwadze, że powyższa rezolucja Zgromadzenia ogólnego ONZ z dnia 6 grudnia 2006 r. upoważnia również Sekretarza Generalnego do utworzenia w 2008 r. grupy ekspertów rządowych celem zbadania począwszy od 2008 r. możliwości, zakresu i proponowanych parametrów kompleksowego, prawnie wiążącego instrumentu ustanawiającego wspólne międzynarodowe normy importu, eksportu i transferu broni konwencjonalnej,
- E. mając na uwadze, że pozytywny wynik procesu konsultacji ma kluczowe znaczenie dla stworzenia podstaw przyszłych negocjacji w sprawie traktatu,
- F. potwierdzając, że do czasu pomyślnego zakończenia negocjacji nieodpowiedzialne transfery broni nadal będą powodowały niedopuszczalne cierpienie ludzkie oraz spowodują nasilenie konfliktów zbrojnych, niestabilności, ataków terrorystycznych, złych rządów i korupcji, jak również poważne naruszenia międzynarodowego prawa humanitarnego, praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego, oraz zagrożą zrównoważonemu rozwojowi,
- G. wyrażając przekonanie, że w oczekiwaniu na wynik negocjacji państwa nie powinny pozwalać na lekceważenie i kpienie przez strony konfliktów oraz pozbawionych skrupułów dostawców broni z nałożonego wcześniej embarga na broń,
- H. z zadowoleniem przyjmując i popierając trwającą kampanię zorganizowaną przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego,
1. wzywa wszystkie 153 państwa, które poparły w głosowaniu powyższą rezolucję Zgromadzenia ogólnego ONZ z dnia 6 grudnia 2006 r., w tym wszystkie państwa członkowskie UE, do bezzwłocznego przekazania Sekretarzowi Generalnemu swoich oświadczeń popierających traktat o handlu bronią;
 2. wzywa Radę do przygotowania programu działań z wykorzystaniem międzynarodowych for, w tym NATO, Organizację Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) oraz Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE, aby zachęcić państwa do przekazania swoich oświadczeń;
 3. wzywa wszystkie państwa do podkreślenia w oświadczeniach, że traktat o handlu bronią powinien kodyfikować dotychczasowe obowiązki dotyczące transferu broni wynikające z prawa międzynarodowego, w szczególności obowiązki związane z poszanowaniem praw człowieka i prawem humanitarnym;
 4. zdecydowanie zaleca, aby w celu zapewnienia skuteczności traktatu o handlu bronią państwa sporządzały swoje oświadczenia zgodnie z następującymi parametrami:
 - (i) państwa ponoszą odpowiedzialność za wszelkie transfery broni w granicach ich jurysdykcji oraz ich uregulowanie;
 - (ii) państwa muszą przeprowadzić ocenę wszelkich międzynarodowych transferów broni stosując się do trzech następujących kategorii ograniczeń wynikających z obowiązującego prawa:
 - a) wyraźnego zakazu transferu broni przez państwa w niektórych sytuacjach w oparciu o obowiązujący zakaz wytwarzania, posiadania, wykorzystywania i transferu broni;

b) zakazu opartego na prawdopodobnym wykorzystaniu broni, w szczególności jeżeli istnieje prawdopodobieństwo wykorzystania broni do poważnego naruszenia międzynarodowych praw człowieka lub naruszenia międzynarodowego prawa humanitarnego;

c) kryteriów i kształtujących się norm, które trzeba brać pod uwagę podczas oceny transferów broni, obejmujących między innymi kwestię czy broń zostanie wykorzystana do ataków terrorystycznych, przestępstw z użyciem przemocy i/lub przestępczości zorganizowanej, wywiera negatywny wpływ na zrównoważony rozwój lub bezpieczeństwo i stabilność w regionie lub łączy się z wykorzystaniem nieuczciwych praktyk;

(iii) państwa muszą uzgodnić mechanizm nadzoru i egzekwowania przewidujący szybkie, bezstronne i przejrzyste zbadanie domniemyanych naruszeń traktatu o handlu bronią oraz odpowiednie ukaranie winnych;

5. wzywa wszystkie państwa do wsparcia działań i zaangażowania się w pracę Grupy Ekspertów Rządowych oraz do zaangażowania w jej działania, tak aby można było zagwarantować, iż dokona ona znaczącego postępu w kierunku opracowania rzeczowego traktatu o handlu bronią;
6. jest niezmiennie przekonany, że większa otwartość oraz nowa gotowość do wymiany informacji na temat transferu broni, między innymi informacji na temat użytkowników końcowych, będą miały kluczowe znaczenie dla powodzenia traktatu o handlu bronią oraz że będzie to wymagało wykorzystania mechanizmów takich jak poprawiona wersja Rejestru Broni Konwencyjnej Narodów Zjednoczonych celem stworzenia wzajemnej kompensacyjnej gwarancji globalnej przejrzystości;
7. wzywa wszystkie państwa członkowskie, w oczekiwaniu na przyjęcie traktatu o handlu bronią, do przyjęcia skutecznych środków powstrzymania nieodpowiedzialnego pośrednictwa w handlu bronią, amunicją i tym podobnym sprzętem wojskowym i sprzętem ochrony wszelkiego rodzaju, między innymi elementami i przedmiotami o podwójnym zastosowaniu, ich transportu, jak również transferu i wytwarzania na licencji zagranicznej takiego sprzętu dla stron, na które nałożono międzynarodowe embargo na broń, bądź które nieustannie dopuszczają się naruszenia międzynarodowych praw człowieka lub międzynarodowego prawa humanitarnego;
8. wzywa w tym kontekście wszystkie państwa członkowskie do transpozycji do prawa krajowego przepisów wspólnego stanowiska 2003/468/WPZiB z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie pośrednictwa w handlu bronią¹ celem zapewnienia maksymalnej skuteczności wysiłków na rzecz powstrzymania nieodpowiedzialnego pośrednictwa w handlu bronią;
9. kategorycznie potępia handel bronią i amunicją łamiący nałożone przez Radę Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych embargo na handel bronią i stwierdza, że handel takimi towarami odbywa się przede wszystkim drogą powietrzną; wzywa państwa członkowskie UE do zacieśnienia w tej dziedzinie współpracy z innymi państwami; wzywa właściwe organizacje międzynarodowe i odpowiednie organizacje regionalne do zalecenia odpowiednich środków zapobiegawczych, w koordynacji z sektorem transportu powietrznego;

¹ Dz.U. L 156 z 25.6.2003, str. 79.

10. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządów i parlamentom państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu ONZ, Przewodniczącemu Zgromadzenia Ogólnego ONZ, Sekretarzowi Generalnemu NATO, OBWE, Unii Afrykańskiej, Parlamentarnemu Forum w sprawie broni strzeleckiej i lekkiej, Zgromadzeniu Unii Międzyparlamentarnej oraz grupie organizacji pozarządowych znanych pod nazwą komitet zarządzający ds. traktatu o handlu bronią.